

Römerisk Järnålder

9/11-10

0-400 e.kr.

Norden:

200 e.kr.

Römerisk import

Gråvävar, obrända

gravar

Gård "Asar

Tuna

Järnåldern "materialiserad"

Europa:

9 e.kr.

Germania 98 e.kr.

Limes

Ör 0 är Romarriket en

Storvakt och Augustus är

kejsare. Riket expanderar

runt hela medelhavet och Roms

legioner är oblagbara.

9 e.kr. gör generalen Varus

norrut för att erövra Germanien.

Guiden Arminius är German,

men Römerisk medborgare och

Soldat. Dock förräddare. Leder

3 legioner in i Teutoburger

skogen i ett bakhåll av samarbetsbrot

Stammar, Romarna blir tillintetgjorda

Och Örnarna förloras.

Varus tar självmord.

Augustus skickar en staff expedition, för att ta tillbaka Örnarna. Hittar

2. Slutar därefter expandera

norrut. Man bygger istället en

mur - Limes - för att skydda

sig mot Germanerna.

Limes: Vallar, murar med torn.

Från Rhen till Donau.

Germaner antalar hela tiden Limes

för att de vill bli anställda hos

Romarna. Där det ger mest prestige

och mest pengar vill man vara

inga lojaliteter. Den som betalar

bäst följer man.

Folk → Följe

På denna tid ett folk som följer

en ledare, inte som i dag, ett

folk på en plats.

Norden: 200-400 e.kr.

(Yngre Romersk Järnålder)

Romersk import till Norden.

Läggs ned, individuella gravar.

Det romerska jätte viktigt.

Gör mycket status/prestige.

Limes mentalitet genomsyrar

allt! - Att ta sig över/överbrygga gränser. Konstverets mentala gränser att ta sig över.

"Gård" 44

Dåtidens betydelse av ordet inte bosättning som idag utan mer - att skapla sig, gasolera, något skyddat, Borg

Asar: En ny dynasti gudar uppstår

som svar på den nya gränsöverskridande ideologin. De gamla fruktbarhets gudar överlever men byter namn från Nerthus till Frö, Freja.

Asgård - Asarnas borg -
ligger mitt i Midgård -
människornas borg

Midgård ormen skapar en gräns runt Midgård - Midgård skapar gräns runt Asgård.

Gränstänkandet genomsyrar allt.

Tuna:

De ledande gårdarna kallas tuna-
huvudgårdar

Tuna betyder - inhägnat tun-
gård som har tunet - (gård runt om)

De olika gårdarna har ett tun för att ta emot gäster.

Ortsnamn kan ge en fingervisning om bebyggelsen under perioden till exempel: Frötuna, Torstuna, Ulfuna.

Odenstuna finns inte eftersom Odens tun är Valhall och bara Valkommer Valkyror och fillna krigare.

→ Gården "materialiserad"

Vi hittar de gamla gårdarna med hjälp av stensträngarna
→ gränsar in väge och utåge,
Gränsdragandet enbart

symboliskt, ingen praktisk funktion. Stenen skyddar, hägnar in gården, inte bara hägar.

Stenhägnade hus finns också
→ upphör vid Folkvandringstidens slut.

Fornborger alltid placerade på gränsen till utåge/utåge

Dyornamentik:

ornamenteringar ♂ ♀
Guldringar
Halsringar

Runor: Äldre futharken

1/-fa - odal
Första Sista

Binder ihop boskap och odal begreppet.

Platser:

Jorod - Bohuslän

Gårdsläge vid vik

Medaljunga hittad med Romers

ornamentik, dock avbildar den

en lokal härskare och den

tre leebade tumsingen hittad i

gravarna finns på bilden

Frös, Stenkyrka, Gotland

Spjutspets med runor -

Spjutets namn?

Altuna, Uppland

Alt-sträckbildning-älssträckning

Tuna vid åsen

Fröslunda - Frös heliga lund -

till väster om Altuna

Billerstena - Borgen på kullen -

till öster om Altuna

Norland: Ingen Asementalitet
istället Fanni, Utgåds människor

Ligger högar på gamla bosättningar
De ska vara av jorod - Symboliserar
jordägande, Jorod herren.

Romerde import i högar.

En variant av gårdsbegreppet
bygger stora hus med skogen
som utgård. Högar ligger
på gränsen mellan skog och
äng utgård/ingård.
inga stensträngar.